

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota,

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József tőherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny. Arad,

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Évész évre — — 1080 Lej

Fél évre — — — 540 Lej

Negyed évre — — 270 Lej

Havonta — — — 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lej

VASÁRNAP — — — 6 Lej

Bucurestiben 50 banival több.

Panamaállamtitkárság.

Groteszk ötlet született meg Iorga professzor agyában. Azt javasolja, hogy a túlságosan gyakran megismétlődő panamák rendszeres nyilvántartására és az elhallgatottak kiderítésére, államtitkárságot kell felállítani. Ez az ötlet, ha nem is valósul meg, nagyon szomorú dokumentuma egy ország közállapotának. A lapok és az olvasók már annyira hozzászórtak a napról-napra megismétlődő százmillió panamákhöz, hogy ma már nem is kelt különösebb emóciót egy-egy hivatali szélhámoság leplezése. A közönséget nem érdekli és elég, ha egy kis hírből emlékeznek meg róla a lapok. Iorgának az adta meg ezt a furcsa ötletet, hogy a kereskedelmi miniszteriumban legújabbán félmilliárdos panamát fedeztek fel. Ugy érzi, hogy nincsen más mód a közpénzek elcsikkasztásának magakadályozására mint egy államtitkárság felállítása.

"Panamaállamtitkárság". Nem hisszük, hogy a világtörténelemben előfordult valaha olyan intézmény, amely ilyen súlyos betegség elterjedésének megállítására létesült. Ha pestis, vagy kolera, dühöngene az országban, vagy más olyan halálos nyavalya, amelynek kórokozói nem öntudatos lények, de öntudatos lényektől függ azok elpusztítása, nem is találnánk furcsának ezt az ötletet. De a jelenlegi körülmények között úgy érzi az ember, hogy sirva kell rajta nevetni.

Idáig jutott el Románia, hogy a kereskedelmi, a közegészségügyi, a közoktatásügyi államtitkárságok mellett panamaállamtitkárságot kell felállítani. Olyan tragédia ez, amely mögött egy ország tönkrement iparának, kereskedelmének nyomorba jutott lakosságának jajgató szava kiált segítségért. A százmillió panamákról szóló kis hírek elolvasása után, méltán kiálthat fel a kereskedő, akinek elárverezik portékáját, az iparos, akinek adóban elszállítják szerszámait és a tisztviselő, akinek a végrehajtó licitálja el butorait, hogy azért kellett nekem, nekünk nyomorba jutni, mert elcsikkasztották befizetett adóinkat, azért emelték túrheterlenül magasra az adókat, mert a százmillió panamistáknak autókra kellett a mi véresen, dolgozva kiizzadott pénzünk!

Most panamaállamtitkárságot akar Iorga professzor felállítani s mi úgy érezzük, hogy a professzornak e terve csak egy fájdalomosan szomorú szatira, amely eszünkbe juttatja a panamákról szóló tíz soros nireket amelyek nekünk sirni kellene, de külföldön nevetnek rajta.

Nem panamaállamtitkárságra van szükség, hanem rendre, rendszerre és drákói szigorra. A kormánynak nem szabadna keztyűs kézzel bánni a panamistákkal, akárkik legyenek is azok. Bűnösök, sőt bűnösebbek ezerszer, mint az a kis tolvaj, aki kenyeret lop. Százszor, ezerszer súlyosabb büntetés érdemel, mint az a megszedült, pár kis éhező pénzű, kárnok, aki elcsikkasztja gazdájának pénzét. Ezek a panamisták egy tízezer milliós ország pénzét csikkasztják el. Ezek a panamisták egy-egyre csikkasztanak tízezer milliós embertől.

Mironescu bizik a keleti jóvátételi konferencia sikerében.

A közeli napokban változások történnek a külügyminiszteriumban. — Egy előkelő magyar külpolitikus legközelebb Bucurestibe érkezik. — A román-magyar közeledés.

Mironescu nyilatkozik az Aradi Közlönynek.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Jelentette az Aradi Közlöny, hogy Mironescu János külügyminiszter,

aki Romániát a keleti jóvátételi konferencián képviselte, hazatért Párisból. A Buzdugan régens halálával megüresedett régensi méltóságra bucuresti-i politikai körökben Mironescut is mint komoly reflektánst emlegették. Az

MIRONESCU

Aradi Közlöny bucuresti-i munkatársa ma hosszabb beszélgetést folytatott a külügyminiszterrel, aki lapunk részére a következő nyilatkozatot tette:

— Még néhány napig maradok csak Bucurestiben, hogy felvegyem az érintkezést a külföldi diplomatákkal. A külügyminiszterium-

ban is ez idő alatt több személyi változás fog történni és mikor ezekkel végeztünk, visszautazom Párisba, hogy részt vegyek a keleti jóvátételi konferencia befejező értekezletén.

— Meg vagyok győződve arról, hogy ezek a tárgyalások úgy Magyarországgal, mint Bulgáriával kedvező eredménnyel fognak végződni.

Az eddigi személyes tapasztalataim alapján kijelenthetem, hogy úgy Magyarország, mint Bulgária részéről teljes jóindulatot tapasztaltam.

Eddig tartott a külügyminiszter nagyjelentőségű nyilatkozata, amiből megállapítható, hogy a keleti jóvátételi konferencia tárgyalásai a legkedvezőbb mederben folynak és minden remény meg van arra, hogy sikerülni fog a békés megoldást létrehozni, ami azután lényegesen közelebb hozza a Középeurópában élő nemzeteket egymáshoz.

A hivatalos lap holnapi számában megjelenik az a köszönő nyilatkozat, amit a kormány a mai minisztertanácson olvasott fel, amelyben köszönetet szavaznak Mironescunak, aki a párisi konferencián igen nagy szolgálatokat tett az országnak és a béke ügyének. Mironescu volt az, aki közeledést teremtett Magyarország és Románia között és nagy részt neki köszönhető, hogy a közeljövőben Magyarország egyik leghíresebb külpolitikai személyisége, aki a genfi tanácskozásokban résztvett, Bucurestibe érkezik.

Dr. Stervius.

Macdonald elégedett az amerikai utjával.

Az angol miniszterelnök Newyorkból Kanadába megy. — Britten szerint a tengeri leszerelés a leghatalmasabb lépés a világbéke felé.

Washingtonból jelentik: Macdonald angol miniszterelnök nagy meglepetéssel nyilatkozott a Hoover elnökkel folytatott tanácskozásairól. Egy washingtoni lap azt írta, hogy a közös nyilatkozat csupán általános szövegeket tartalmaz. A cikkre kijelentette a miniszterelnök, hogy sem ő, sem Hoover nem szándékoztak részletkérdéseket megvitatni és még kevésbé pontos megállapodást kötni. A miniszterelnök tiszteletére október 17-én Newyorkban lakomát rendeznek, amelyen Macdonald fontos beszédet tart. A beszédet a rádió közvetíti az amerikai és angol állomásokról.

Newyorkból jelentik: Britten az amerikai tengerészeti bizottság elnöke, megérkezett európai körutjáról a newyorki kikötőbe. Az elnök, aki a flottaépítések híve volt, teljesen Macdonald amerikai utjának hatása alatt áll és kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy

Európában az a nézet uralkodik, hogy amennyiben létrejön a meg egyezés, a fegyverszünet aláírása óta nem történt ilyen hatalmas lépés a világbéke felé.

Olasz újságíró az erdélyi kisebbségek helyzetéről.

Szegedről jelentik: A római Tribuna egyik munkatársa ma megérkezett a városba. Az újságírók kérdéseire kijelentette, hogy erdélyi körúton volt, miután az Erdélyben élő kisebbségek helyzetét akarta tanulmányozni. Az olasz újságíró tapasztalatairól beszámolván, kijelentette, hogy azok a hírek, amelyek az erdélyi kisebbségek szomorú helyzetéről a külföldön keringenek, beigazolást nyertek. A magyarokat és svábokat megfosztották jogaiktól és elvették iskoláikat. Kijelentette, hogy lapjában cikksorozatot ír a tapasztaltakról és részletesen beszámol körutjáról.

Felemelik a levélbélyegek tarifáját

A segélybélyegek megszüntetésével felfelé kerekítik a csonka összegeket. A tervezet szerint a levelekre 6 lejes, a lapokra 3 lejes bélyeget kell majd ragasztani.

Temesvárról jelentik: A timisoarai postagazgatóságához átirat érkezett a bucaresti-i postai vezérigazgatóságtól, amelyben a levéltarifa megváltoztatására vonatkozó előkészítő munkálatokhoz kérnek információt a timisoarai s egyben az ország összes nagyobb postahivatalaitól. A közlekedéssügyi minisztérium ugyanis egy tervezetet készítet, amely szerint

a postai forgalomban fel akarják függeszteni a segélybélyeg használatát.

Ezzel szemben nagyobb értékű levélbélyeget állapítanak meg a belföldi levelek tarifájaként. Ez időszere szerint ugyanis belföldi levelekre öt lejes levélbélyeget és 25 banis segélybélyeget kell ragasztani, a levelezőlapokra pedig 2 lejes bélyeget és 25 banis segélybélyeget. A tervezet szerint a belföldi

levelekre 6 lejes bélyeget, a levelezőlapokra pedig 3 lejes bélyeget kell majd ragasztani. A tervezet nagy ellenzéssel találkozott, mivel az a követelmény támadt vele szemben, hogy a tarifát ne felfelé, hanem lefelé kerekítsék ki, azaz 5.25 lej

helyett ne 6 lej legyen a tarifa, hanem csupán 5 lej és a 2.25 lej helyett ne három, hanem csupán 2 lej. Hogy ebben a kérdésben dönthessenek, okvetlenül szükséges ismerni a mai postai forgalmat, az egyes postahivatalok átlagos levélszállítását és főleg azt a körülményt, hogy mennyiben kellemetlen, vagy akadályozó a forgalomra nézve a segélybélyegek kötelező tarifája.

Ez természetesen akadályára van a forgalomnak, mert eltekintve a levelenkénti 25 banis tarifától, a segélybélyegek vásárlása nem túlságosan kényelmes, a 25 banisok nincsenek kellő mennyiségben forgalomban és így segélybélyeget minimálisan egy lejért kell mindig vásárolni. Ez pedig adott esetben a felülé kikerekített tarifának felel meg, különösen ha az illető levélíró csak ritkán veszi igénybe a posta szolgáltatait. Mind ezeknek a szempontoknak a tekintetbe vételével állítják össze az egyes postahivatalok a bucaresti-i postai vezérigazgatósághoz küldendő jelentéseiket, amelynek alapján végérvényesen döntenek a levéltarifa tervezetének ügyében.

„Du Max: én megveszem neked itt az összes házakat”

Molnár Miksa aradi papirkereskedő, aki egy évig üzlettársa volt Bosel Zsigmondnak, a nagy pénzügyi hazardőr szédületes karrieréről. „Nagy fantazista volt Bose”, aki most szegényjogon perel. — A Sieghart elleni harc előtt. — A volt társ nem is tudott a nagy Bosel színe elé kerülni.

(Arad, október 11.) A bécsi Bodencreditanstalt összeomlása és hirtelen irigyelt elnökének, Sieghart Rudolfnak bukása most akaratlanul is rátereli a figyelmet azokra, akik valamikor ellenfelei voltak a legyőzhetetlennek hitt Sieghartnak. Főként Bose Zsigmond neve tűnik elő a homályból, ahová Sieghart keze taszította le a forradalmi idők Ausztriájának egyik legnagyobb pénzügyi hatalmasságát. Ez a Bose, aki 30 éves korára bámulusos firánchnagyhatalom volt Bécsben és a 19-es—20-as években, miután az Union és a Verkehrsbank már kezén volt, be akarta venni a Bodencreditet is, ma teljesen tönkrement ember. Legutóbb már szegényjogon perelt a bíróságon, hogy ne kelljen kereseteire bélyeget tenni és vagyontalansági esküt tenni.

Ennek a Boselre való visszacsinálásnak azonban nem is annyira Sieghart bukása ad érdekességet a mi, aradi szempontunkból, hanem valami egészen más. És pedig az, hogy hogy a Bose—Sieghart-harcot megelőző időknek él itt Aradon egy tanuja, aki a lehető legközvetlenebb közelből nézte az események szédítő fejlődését, a jelentéktelen külsejű rófos: Bose fantasztikus emelkedését. Ez a tanu Molnár Miksa, aradi papirkereskedő, a Max Molnár és Társa cég tulajdonosa. Molnár Miksa, vagy ahogy Aradon nevezik: Max, azzal a különleges emlékekkel dicsekedhet, hogy

egy évig társa volt Boselnek. (1916-tól 1917-ig).

akinek akkor volt felmenőben csillaga. Molnár Miksa ma is bizonyos büszkeséggel emlékszik vissza azokra a legendás időkre, amikor még Max Molnár volt Bécsben és Bosel Zsigmond társa.

— A háboruban ismerkedtem meg vele — mondja mesolyogva — 1916-ban, az Adlon-kávéházban. Ugyanabban a házban volt rófos üzlete. „Bosel és Rosenbaum”. E név alatt ment a cég. Üzleti nexusok révén csakhamar igen jó barátok lettünk és egy évig dolgoztunk együtt. Megmondom őszintén: nem sokat néztem ki ebből a vézna rófosból, akinek már akkor fellengzős tervei voltak. Nem is tartottam valami okos embernek. Inkább afféle fantasztának, aki mindig a fellegek között jár.

— És miért?

— Na hallja, hát hogyne néztem volna annak, amikor egyszer a Grabenen sétá közben rámutatott a pompás palotákra és azt mondta nekem:

„Du Max: én megveszem neked itt az összes házakat”.

— Nem is mertem ellentmondani neki. Kapott a rendőrségtől egy ruhaszállítást.

Ezzel kezdte Bosel Zsigmond, Nemsokára házát vett Bécsben a Rudolfsplatzon. És aztán egyre nagyobb, egyre szédítőbb és egyre valószínűtlenebb spekulációkba kezdett. Én már ekkor láttam, hogy ennek nem lesz jó vége és igyekeztem szabadulni. Egy év múlva békésen elváltunk. Szép végkielégítést kaptam és idejöttem nemsokára Aradra. Ekkor kezdte meg az előkészületeket a Sieghart elleni küzdelemre.

Kis szünetet tart Molnár, aki lassan egészen belemelegedett az emlékezésbe.

— Több levelét őrzöm most is — mondja szinte elrészegyen. — Mert leveleztünk még egy ideig. De aztán igen nagy ur lett. Leveleimet elfogták a titkárok. Nem is kapta meg őket. Aztán, mikor egyszer hatalmas tőpöntjén fel akartam keresni Bécsben: be se engedtek hozzá. Hát így van az, amikor olyan magasra dobja az embert a szerencse. Az bizonyos, hogy nagyon jótékony ember volt és gyönyörű barátokkal dicsekedhetett. De hát látja: amennyit a kerék fel, ugyanannyit megy le. Sőt talán néha többet is.

Megtörölte a szemüvegét és elégedetten nézett végig a nagy üzleten, amelyben ép esti zárásra készültek az alkalmazottak.

— Hát azért — folytatja hangosan, amin gondolkodott — ki tudja mi lett volna, ha együtt maradunk. Talán másképp sikerült volna minden.

... Ki tudja. Talán igen; talán nem. — thy.

Október 20-án nyugdíjas kongresszus lesz Bucarestiben.

Bucarestből jelentik: Október 20-ra nyugdíjas-kongresszust tartanak Bucarestben, melynek napirendjén a román nyugdíjasoknak esztendőkre visszamenő sérelmei szerepelnek. A kongresszus többek között a következő ügyeket tárgyalja:

1) A nyugdíjaknak aranylejtőre való átértékelését; 2) Egyforma nyugdíjalap létesítését egyazon kategóriába tartozó nyugdíjasok számára; 3) A nyugdíjakra kivetett illetékek leszállítását.

Markovits Rodion Budapestre költözik.

A világhírű erdélyi író nyilatkozik az Aranyvonat-ról. — Regénytema, amiből a szovjet autógyárat épített. — Markovits Rodion új regényen dolgozik.

Budapestről jelentik: Markovits Rodion, az ismert erdélyi író, budapesti tartózkodása alatt interjút adott egy budapesti nagy lap munkatársának. Az író nyilatkozott jelenleg folytatásokban megjelenő regényéről, az „Aranyvonat”-ról, amely annak az arany szállítmánynak kalandos történetét tárgyalja, amelyet magyar hadifoglyok Szibériából az európai Kazánba kísérték. Az aranyvonat kísérésének jutalmaként a szovjet orosz hatóságok a vonatot kísérő magyar hadifoglyokat hazacsendték Magyarországra. Ebből az aranyvonatból épített fel most a szovjet azt

Jóváhagyták a megyei költségvetést.

Nem kellett redukálni az ut- és hidépítésre szánt összeget.

(Arad, október 11.) Érdekes ügygel foglalkozott mai ülésén a megyei permanens bizottság. Mint az Aradi Közlöny annakidején megírta, a belügyminisztérium nem hagyta jóvá a megyei tanács által megszavazott költségvetést, hanem egyes tételeknél változtatásokat kívánt. Így lecsökkentette az utak és hidak építésére és javítására felvett összegeket. A miniszteri rendelettel a megyei tanács foglalkozott, amely kimondotta, hogy nem hajlandó alávetni magát a belügyminisztérium utasításának és nem változtatja meg a költségvetést, amelyet úgy állított össze, amint azt a megye érdekei megkívánták. Az ügy újra a minisztériumhoz került.

Ma értesítés érkezett az aradi prefekturára, amely szerint a belügyminisztérium a Legfelsőbb Számvetési Tanács előterjesztése alapján változatlanul jóváhagyja a megyei tanács által összeállított költségvetést.

A füzesgyarmati cseh uradalmi tiszt nemzetgyalázási és kormányzósértési pere.

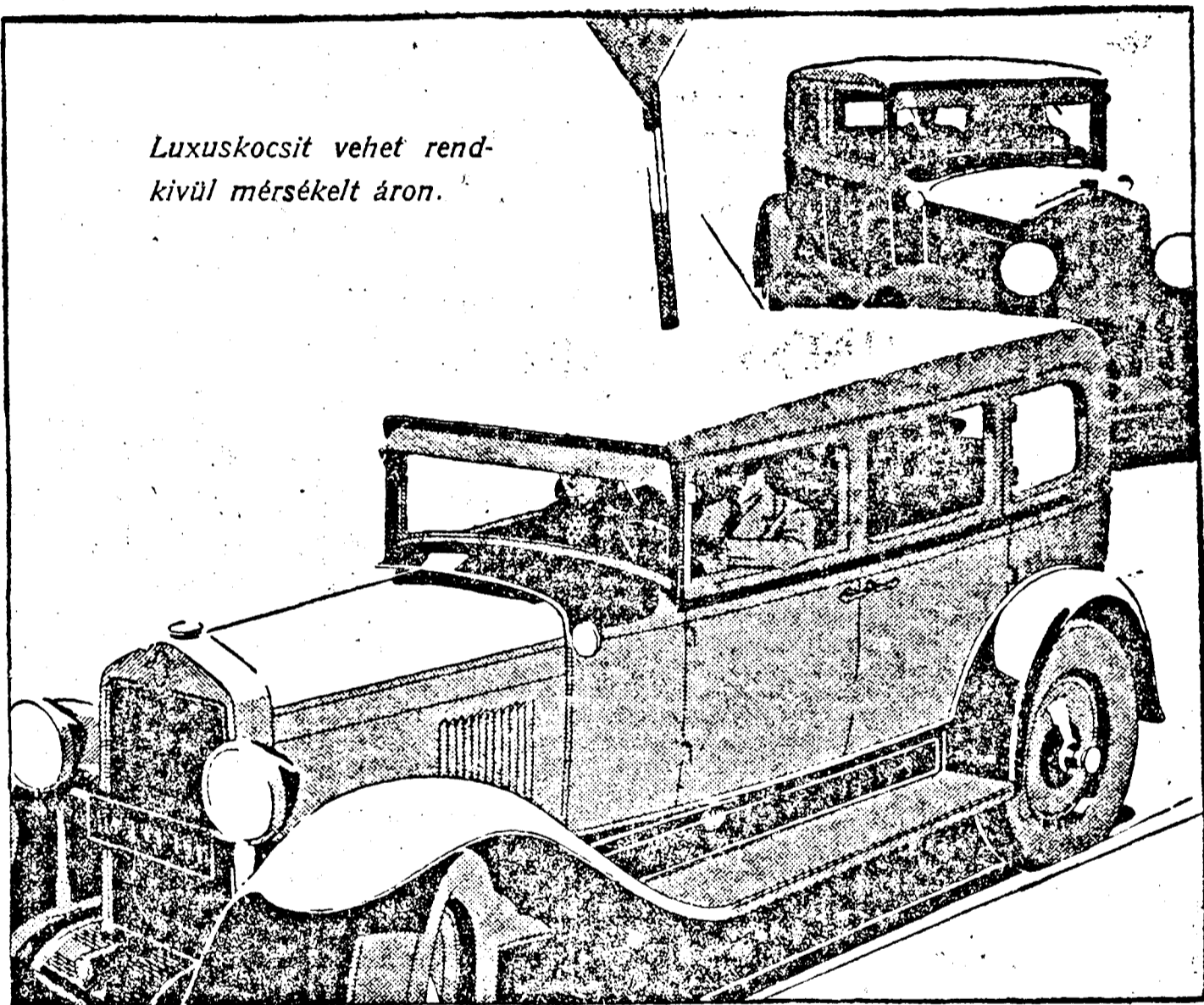
Osztályellenes izgatással, nemzetgyalázással és kormányzósértéssel vádolják Kraity radalmi tisztet, feleségét és Szilágyi Józsefnét.

Szegedről jelentik: A szegedi törvényszék Füzesgyarmaton ma kezdte meg Kraity József és felesége, cseh állampolgárok, valamint Szilágyi Józsefné bűnpörét, amelyet osztály elleni izgatás, nemzetgyalázás és kormányzósértés címén indítottak ellenük. A törvényszék két nap alatt 80 tanút hallgat ki. Kraity József uradalmi tiszt és felesége tagadják a vádat és kijelentik, hogy az ellenük tett feljelentés bosszu műve. A törvényszék ma délelőtt megkezdte a tanúk kihallgatását.

Ifj. gróf Blankenstejn Ernő tanuvallomásában elmondotta, hogy a cselédségtől több levelet kapott, amelyek azt tartalmazták, hogy Kraity József nemzetgyalázást és kormányzósértést követett el. A tanu arról nem tud, hogy Ulrik jószágigazgató és Kraity között torzalkodás lett volna vagy az lett volna a helyzet, hogy Ulrik eltávozása esetén Kraity lett volna a jószágigazgató utóda. Ulrik jószágigazgató vallomásában elmondotta, hogy Kraity rendeleteit semmiben sem vette és több ízben kijelentette, hogy őt cselekedtelelért csak Massaryk vonhatja felelősségre. Török Lászlóné és egy másik asszony azt vallották, hogy hallották, amikor Kraity nemzetgyalázó és kormányzósértő kijelentéseket tett. Ez utóbbi két tanu vallomásukra megeskették.

Hathengeressé való átalakítása még fokozta népszerűségét

Luxuskocsit vehet rendkívül mérsékelt áron.

AZ év végén az autópárbán érdekelték azt hitték, hogy a Chevrolet elérte népszerűsége tetőpontját. Nem tudták elképzelni, mi fokozhatná még a közönség lelkesedését, amelynek eredménye 1,250.000 kocsit eladása volt.

A General Motors ezuttal újra meglepte az autóvilágot. Minden automobilista, a mérnököktől a valószínű vevőig meg

volt lepve, amikor meghallotta, hogy egy új Chevrolet, egy hathengeres kerül piacra.

Az általános vélemény az volt, hogy „legalább 30%-os áremelés lesz”. Amikor megtudták, hogy az ár a régi marad, a meglepetés lelkesedéssé vált, amilyenre az autópárbán példa nem volt. Az urak, akik a kiállítási termet meglátogatják, különös érdeklődéssel vizsgál-

ják a hathengeres motort, amelyet évek folyamán a General Motors kísérleti telepein tökéletesítették. A hölgyek a maguk részéről a Fisher építette karosszériákat csodálják, amelyek e kocsit véglegesen a luxusautók sorába sorozzák. Vizsgálja meg Ön is az új Chevrolet-kocsit. Tegyen egy próbatatás megfoggyőződniróla, hogy Ön is ezt a kocsit várta.

CHEVROLET SIX

CHEVROLET - PONTIAC - OLDSMOBILE - OAKLAND - VAUXHALL - BUICK - MARQUETTE
LA SALLE - CADILLAC - CHEVROLET TEHERKOSCIK - G.M.C. TEHERKOSCIK - FISHER KAROSSZERIÁK

A G E N E R A L M O T O R S G Y Á R T M Á N Y A I

A magyarországi szocialisták élesen szembefordultak a Bethlen-kormányval.

A szociáldemokraták határozati javaslata. — Gömbös kinevezését provokációnak tekintik.

(Budapestről jelenti telefonon az Aradi Közlöny tudósítója.) A magyarországi szociáldemokrata párt országos pártválasztmányára ma ülést tartott, amelyen Farkas István képviselő a gazdasági helyzetet ismertette. A jelentés után a pártválasztmány szokatlanul éles hangú határozati javaslatot fogadott el, melyben megállapítják, hogy a gazdasági romlás, a nyomor és a nélkülözés igen súlyos helyzetet teremtett és ha ezen a hely-

zeten a legrövidebb időn belül nem változtatnak, akkor könnyen bekövetkezhetik az összeomlás.

A határozati javaslat kifele és befelé provokációnak tekintő Gömbös Gyula hadügyminiszteri kinevezését. Szükségesnek tartja ezután az összes ellenzéki erők összevonását és egy komoly ellenzéki front megalakítását sürgeti. Végül a kormány azonnali távozását követeli a szociáldemokrata párt.

Tömeggyilkosságra készülődnek a szerbek a bolgár határon.

A jugoszláv hatóságok balkáni terrorja.

Szófiából jelentik: A legutóbbi vasuti merényletek következtében a jugoszláv hatóságok a határ mentén a zaklató intézkedéseknek egész sorozatát fogantatosították. Ezzel kapcsolatban rengeteg letartóztatás történt. A letartóztatottakat összegyűjtötték és tudomásukra hozták, hogyha három nap alatt nem nevezik meg a merénylőket, vagy

pedig azok nem jelentkeznek, akkor kiviszik az erdőbe és lemészárolják őket. A tömeges letartóztatások híre érhető izgalmat keltett a határmenti lakosság körében és ennek következtében az ellentéte még jobban kiélesedtek Bulgária és Jugoszlávia között.

Irodalom és művészet

Mielőtt a függöny szétlibben...

Bemutatjuk a színház új tagjait.

LENDVAY BÖSKE. Pardon, Lendvay Böske már csak függönylibbenés után mutat-hatam be, mert Lendvay Böske tegnap este a Szökik az asszony szubrett szerepében már bemutatkozott Arad közönségének és hozzá kell tenni, hogy a tetszés frappáns megnyilvánulása jegyében, Lendvay Böske már csatát nyert ott Arad közönségével szemben, amikor a „Ne féljen édes, nem oly veszélyes, jaj, ha megölelem” duettje lement. Felcsattant a taps, Lendvay és Rudas Bandi ismételték. Az újrázás különösen Lendvay Böske-nek volt érték — győzött.

Eötvös-uccai lakásán ma délután az ugy-nevezett legjobb álmából csengettem fel. A premierkészülődés munkájától halálra fáradtan aludt, durcás is volt az alkalmatlan vizitért, de a következő pillanatban már játékos humorral vette tudomásul a kikerülhetetlent és egyéni, utánozhatatlan lendvays modorában mesélni kezdett, formálisan mesélni, mert úgy is kezdte, hogy:

— Egyszer volt, hol nem volt, talán az Operenciás tengeren is túl, ahol a macskafarka tur, volt egyszer egy Lindenfeld Erzs, aki eleinte ügyvédi irodában dolgozott. Lindenfeldnek azonban nem fizettek és Lindenfeld Erzs előállott az apja elé: „Apám a lányod ember akar lenni...” és el kezdett varrni. Mi történt? Kis Lindenfeld varrt, varrt, meg énekelt, addig varrt és énekelt felváltva, amíg beiratkozott a nagyváradi Hetényi-féle színiiskolába. Egy hónap múltán, amikor Dóczy Csókját olvasta ez a kislány, sirvafakadt, mert úgy érezte, hogy nem jól hangszulyoz, Hetényi azonban megvigasztalta: „Ne sirjon kis Lindenfeld, magából azért egészen biztosan nagy nő lesz...”

— És a kis Lindenfeld nem is sirt többet, hanem dolgozott, szerényen, mindig jókedvűen és hatalmas ambícióval, minden szubrettszerepet, amely akkor divatos volt, megtanult. Aztán valaki megkeresztelte a jókedvű Lindenfeldet Lendvaynak és megszülettem mal éneemben. A félévi vizsgánkon — azt mondják — nagy sikerem volt, de tény az, hogy Hetényi csak velem jött ki a függöny elé megköszönni az ünneplést.

— Nem tagadom, azalatt, amíg növendék voltam, bizony görölködtem, de egyszer csak Betegh Bébi beteg lett a Halló Amerika elő-

adásán, épen akkor, amidőn Kolozsvárra mentünk vendégszerepelni s én beugrottam. Néhány nap múltán, mielőtt még levizsgáztam volna, mint a kolozsvári színház egyik szubrettje mentem haza Nagyváradra. Egy év Kolozsvárt, egy év Szatmáron Földes Miskánál, azután egy esztendő Kiss Árpádnál Békéscsabán, Sopronban. Ez a karrierem. És most a csúcspont: Arad (nevet)...

Haja: barna, szeme: kék. Évei számára vonatkozólag csak ennyit közöl: „Huszon...” Azt mondja, ez most divatos évszám.

A szobája tele van babákkal és bonzókka. Imádja a babákat és ezzel harmonizálva férjhez is akar menni.

Távozásom előtt még utánam szól:

— Kérlek ird meg azt is, hogy az aradi közönséget egy csapásra megszerettem...

— Nana, fordított helyzet? — kockáztattam.

— Igen, egy csapásra. Amikor tegnap először bementem a színpadra, valaki mindenkit megelőzve — összezsapta a kezét...

(3-6.)

A színház műsora. Szombaton: Szökik az asszony (szenzációs operettújdonosság, C. bérlet.) Vasárnap délután fél 4 órakor: Szökik az asszony (rendes helyárad.) Este: Szökik az asszony (A. bérlet.) Hétfő: Szökik az asszony (B. bérlet.)

* A „Tommy és társai”-nak bemutatója a Király-színházban. Budapestről jelentik: A Király-színház ma este mutatta be Andai-Szilágyi 3 felvonásos új operettjét, „Tommy és társai”-t. A bemutató merész újítása volt az, hogy a főszerepeket rikkancsok és újság-árusok játsszák és mindvégig ebben a kosztümben maradnak a színpadon. A siker főérdeme Gaál Franciskát illeti és nagy ünneplése volt Rákosi Szidinek, aki korát sokszorta meghaladó fiatalossággal mozgott a színpadon.

* Estéről-estére növekvő sikerrel fut a Szökik az asszony az aradi színház műsorán és az aradi társulat operettgyűjtése mindjobban belopja magát a közönség szeretetébe. A Szökik az asszony előadása a legényesebb közönséget is kielégíti, szövege szellemes, muzsikája pompás, az előadásban pedig Viola Margit, Lendvay Böske, Csengery Ica, L. Kiss Mariska, Veér Paula, Balázs, Gyöző, Rudas Nyerges nagyszerűek. Gömörly főrendező csodásan egybeválogó előadással nyomban magára vonta a figyelmet. Gellérté a zenei részért az érdem. Ma, holnap délután és este is a színház műsordarabja a Szökik az asszony.

* Agglegény apa, a jövő hét prózaújdonossága, amelyben a prózaegyüttes mutatkozik be a közönségnek. A mulatságos helyzetek egymást ker-

getik Carpentier remek vigjátékában, amely törvénytelen gyermekeit maga köré gyűjtő agglegényről szól. Szendrey Mihály igazgató, Izsáky Margit, Indra Manyi, L. Kiss-Mariska, E. Károly Klári, Homokay Pál, Gyöző, Földes, Joanovits a főszereplők. Az előadás keretében Izsáky Margit és Homokay Pál új tagok mutatkoznak be.

Vezérfelügyelők látogatása Aradon

A közeljövőben két vezérfelügyelő is tart vizsgálatot a függő városi és megyei ügyekben.

(Arad, október 11.) Ma értesítés érkezett az aradi megyeházára, amely szerint a közeljövőben két vezérfelügyelő érkezik Aradra. Az egyik Costescu vezérfelügyelő, aki az aradi községi földek átírása kérdésében jön. Mint az Aradi Közlöny annakidején részletesen megírta, Peter Iulian vezérfelügyelő vizsgálatot folytatott le Ujaradon, miután a minisztériumhoz feljelentés érkezett, amely szerint a község volt vezetősége a telepesek nevére iratott át nagyobb földterületet, anélkül, hogy erre alap lett volna és így jelentékeny összeggel megkárosították a községet. Peter Iulian vezérfelügyelő annakidején kihallgatta az érdekelteket, azonban a minisztérium ugylátszik pótvizsgálatot tart szükségesnek és ezért küldte le újabb vezérfelügyelőt. A vezérfelügyelő valószínűleg három héten belül érkezik Aradra.

A másik inspektort a közoktatásügyi minisztérium küldi le. A közeli napokban ugyanis Aradra érkezik dr. Tancred Teophanu közoktatásügyi vezérfelügyelő, aki felülvizsgálja a megye által most épített hét elemi iskolát és egyben úgy a megye, mint a város első és másodfokú oktatását ellenőrzi. Megyei körökben úgy tudják, hogy a vezérfelügyelő utazása a katolikus gimnáziummal is összefüggésben áll.

Anna May Wong legújabb világlágere

Ucca leánya címet visel Anna May Wong új filmje, a főszereplő az, akit e filmnél a legfontosabbnak és legérdekesebbnek tartunk. Mi érdekes Anna May Wongban? Az, hogy kínai, hogy művészetileg értékes kínai színésznő. Tehát az exotikumra érdekes, amelynek helye az exotikumban van, ott igazán ott művészi, a maga miliójében és a maga életkörülményei között.

Az Ucca leánya című hatástanos filmremekben ismét egy bájos, törekeny, kis kínai táncosnő megrázó tragédiáját tárja a néző elé, a maga exotikus egyserűségével, hogy az élet ezernyi nehézségein keresztül gázolva, elérje az elérhetetlennek látszó boldogságot.

Ünnepi bemutatója a mai napon fog lezajlani a Central mozgóban.

Keresse fel

Lia Noát prof. Mabuse

világ-hírű távolbalató médiumát, aki a távolban is megtörtént és megtörténendő eseményeket megérzi, meglátja és megmondja. Adjon fel neki négy kérdést, annak is pontosan megmond mindent. — Fogad: Bulev. Regina Maria 19. sz. d. e. 9-14. d. u. 8-8-ig.

Maniu: Mária királyné nem volt abban a helyzetben, hogy vállalja a régensi tisztséget.

A királyné, a miniszterelnök szerint, nem akart az ország politikai életébe befolyjni. — Támadják a kormányt Mária királynével szemben tanusított magatartása miatt. — Stere szerepe.

Az egész ellenzék összefog a kormány ellen.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítója jelenti telefonon.) A bucaresti-i ellenzéki lapok a legnagyobb vehemenciával támadják a kormányt a Mária királynével szemben tanusított magatartása miatt. A Viitorul mai száma hosszabb cikkben foglalkozik a régensválasztással és megállapítja, hogy Maniu kormánya és Lorga súlyosan megsértették Mária királynét. „A kormány szövetségelt Sterével — írja a liberális lap — a királyné ellen és a liberálisok ezért a legkérlelhetetlenebb harcot indítják a kormány ellen.”

MÁRIA KIRÁLYNÉ.

A Lupta vezércikkben foglalkozik Stere Constantin multjával és megállapítja, hogy az a tény, hogy Mária királynét súlyos sérelem érte, elsősorban Sterének köszönhető.

A bucaresti-i politikai körökben egyébként egy élénkség uralkodik. Ellenzéki körökben úgy tartják, hogy a kormány helyzete a királynével szemben tanusított magatartása miatt megingott.

Maniu Gyula miniszterelnök ma este ezzel a kérdéssel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

— Az új régens jelölése Mária királyné tudtával történt. Mária királyné nem volt abban a helyzetben, hogy vállalja a régensi tisztséget. A királyné nem akart az ország politikai életébe befolyjni s éppen ezért nem vállalta a régensi méltóságot.

Ma délután a kormány összes tagjai Maniu Gyula miniszterelnökkel az élükön, megjelentek a királyi palotában, ahol Saracanu régens előtt tisztelegtek, aki igen szívesen fogadta a kormány tagjait és kijelentette, hogy amíg a kormány az alkotmányosság és törvényesség

utjáról le nem tér, addig a régens támogatására számíthat.

A Curentul Presan tábornok régenssé jelölésének elmaradásáról azt írja, hogy ez Mária királyné kérésére történt. A kormány hivatalos kommunikéban megállapította a Curentulnak ezt a híret, amiért ma a lap heves támadásban részesíti a kormányt. Ezzel kapcsolatban a Curentul egyik munkatársa beszámol arról, hogy biztos tudomása szerint Stere a minisztertanács egyik éjjeli ülése alatt Stirbey és Mária királyné között közvetítette a megbeszéléseket. Egyébként most már számolni kell azzal, hogy Stere a régensválasztásnál szenvedett bukás miatt újból liberális lesz és most már együttesen kerülhetetlen harcot indítanak majd a kormány ellen.

Az Averescu-párt tegnap értekezletet tartott Goga Octavian elnöke alatt. Az értekez-

Az új magyar honvédelmi miniszter ma letette az esküt.

Gömbös legközelebb a parlament elé terjeszti az új katonai törvényt „Minél kevesebb ünnepséget...” — Gömbös nyilatkozata.

Budapestről jelentik: Ma déli fél egy órakor tette le az esküt vitéz jákvai Gömbös Gyula, az új honvédelmi miniszter Horthy Miklós kormányzó kezébe. Az ünnepélyes aktusnál jelen voltak Bethlen István gróf miniszterelnök, báró Perényi Zsigmond és Bárczy István dr. miniszterelnökségi államtitkár. Utána a kormányzó Bethlent, majd az új minisztert fogadta magánközlögetéssel.

Gömbös Gyula hadügyminiszter ma délután fogadta a sajtó képviselőit, akik elsősorban aziránt intéztek kérdést, miért jelent meg törzskapitányi egyenruhában az eskütételén. A miniszter kijelentette, hogy büszke erre az egyenruhára, mert benne küzdött a háború alatt és az ellenforradalom idején. Elmondotta, hogy most azokat a terveket veszi tanulmányozás alá, amelyeket még fiatal korában készített. A politikai államtitkár kinevezéséről kijelentette, hogy ez a kérdés egyelőre nem aktuális, majd ha sor kerül rá, megteszi a szükséges előterjesztést. Gömbös, közölte, hogy Algya-Papp Sándor tábornok, katonai államtitkár már kérte hivatalából való felmentését és nyugdíjazását, amit teljesített. Egyelőre ezt a hivatalt sem tölti be. Utalt arra, hogy főcéljának a katonaság és a polgárság közötti egyetértés megvalósítását tartja és kijelentette, hogy a parlament legközelebbi ülésén betervezi az új katonai büntető törvényt. Az újságírók megemlézték, hogy novem-

Hölgyeim és Uraim!

A szép cipő emeli a láb szépségét, a jó cipő pedig biztosítja az egészségét. Ha szép és jó cipőt akarnak, örömmel állók rendelkezésükre szívesen (Arad, Str. Alexandri, volt Salacz-uca 5.)

ORTNER.

let előtt Goga hosszasan tanácskozott Duceval s valószínűleg ennek tulajdonítható az az erőlyes határozat, amelyet az értekezleten hoztak. Eszerint a régens halálára való tekintettel elhalasztják az október 13-ára tervezett tüntetést és azt csak október 27-én tartják meg. Már most utasítást adtak minden pártszervezetnek, hogy erre a tüntetésre minél nagyobb számban küldjék ki képviselőiket. Az összes politikai erők összefogása érdekében állítólag Bratianu Vintila is ki akar békülni Argetoianuval.

Bucurestiből jelentik: A kormány ma délután minisztertanácsot tartott Maniu elnökletével. A minisztertanács megállapította, hogy az új régens megválasztásával a királyi jogok gyakorlása visszazáll automatikusan a régensekre az alkotmány 81. §-a értelmében. A minisztertanácsnak ezután Mironescu külügyminiszter beszámolt a hágai, a genfi, valamint a párisi keleti jóvátételi konferencia eredményeiről.

Ber 16-án lesz a tizedik évfordulója annak, hogy a kormányzó Budapestre bevonult és erre a napra nagyszabású katonai ünnepségeket terveznek. A miniszter kijelentette, hogy nem lesznek ünnepségek.

— A legtöbb ember azt hiszi, — mondotta — hogy csúszott valamit, ha ünnepelt. Az ünnepélyek fárasztók ugyan, de nem jelentenek produktív munkát és ezért, ha minél kevesebb ünnepségeket rendeznek, annál jobb.

A napokban hozzák nyilvánosságra a rendőrségi inkadrálások eredményét

(Arad, október 11.) A kormány már több hónappal ezelőtt megszavaztatta a parlamenttel az új rendőrségi törvényt, amelynek legfőbb pontját a rendőrségi inkadrálást a belügyi kormányzat már több nappal ezelőtt végére is hajtotta. Az eredményt azonban mindmáig nem hozta a nyilvánosság elé és október elseje óta ugyyszólván napok óta halogatja.

Bucuresti-i hírek szerint azonban most már végre a belügyminiszter is időszerűnek véli az inkadrálás eredményének közlését és a mint értesülünk, holnap, vagy holnapután elküldi az egyes rendőrprefektúráknak az inkadrálás eredményét. Ezzel kapcsolatosan ma beszélgettünk a szabadságjáról már hazatért dr. Moga Romulus rendőrprefektussal, aki értesülésünket megerősítette és ő is kijelentette, hogy holnapra, vagy holnaputánra várja az inkadrálási döntést.

Egy jó tanács a mai nehéz időkben!
Vegyen osztálysorsjegyet!
 az október 26-án kezdődő új magyar XXIII. osztálysorsjátékra.

Levélben érkező rendeléseket azonnal elintézzük. A sorsjegyeket kívánsága szerint letétben itt is hagyhatjuk és ez esetben csak a számmal ellátott letétjegyeket kaphatja meg, vagy pedig osztályonként elküldjük. Fennakadás nélküli biztos, pontos s díszes kiszolgálás. Betét befizetés a nyereség kifizetés nemzetközi postautalványon vagy bankátutalással.

Hiv. betétárak:
 1/1 24, 1/2 12, 1/4 6 Pengő

GLORIA ker. r. t.
 osztálysorsjáték főárusítója
 Budapest, VI. Andrásy-ut 14

„CENTRAL” mozgó Str. Russu-Sirianu, volt Aulich L-uca
Premier! Ma, szombaton d. u. 5, 7 és 9 órakor

Anna May Wong
 legújabb világslágere:
Az ucca leánya.
 Egy szegény kis kínai táncosnő szerelmi balladája.

Vasárnap d. e. fél 12 órakor mindkét mozgóban a matiné szenzációs lesz

„ELIT” mozgó a városligetben

A fekete sejk

Hatalmas kiállítás keleti kép.
 Főszerepben:
Gary Cooper, Evelyn Brent.

H I R E K.

Rendszabályok a pesti egyetemi zavargók ellen.

Budapestről jelentik: Az egyetemeken újabban előfordult incidensek arra késztették Klebelsberg Kuno gróf kultuszminisztert, hogy a legszigorúbb rendelkezéseket léptesse életbe. A Turul-szövetség legszigorúbban megfiltota tagjainak a zavargásokban való részvételt. Az ifjuság érettebb része a zavargások ellen foglalt állást, úgy hogy valószínűtlen, hogy komolyabb incidensre kerüljön sor.

Petry Pál kultuszminiszteri államtitkár ma jelentést tett a kultuszminiszternek azokról az intézkedésekről, amelyeket az ifjuság nyugtalankodásával szemben tett. A miniszter mindenben hozzájárult az államtitkár intézkedéseinek, csak azt rendelte el pótlólag, hogy ha az egyetemeken zavargás támad, akkor zárják be a kapukat és ha a bentlevők között olyan idegenek is akadnának, akik nem egyetemi hallgatók, azokat azonnal adják át a rendőrségnek. Ha pedig más egyetemnek hallgatói vónának a rendbontók között, akkor azokat becsútsék fel az illetékes karok dékánjainál.

— **SZERDÁN KIEGÉSZITIK AZ OSZTRÁK KORMÁNYT.** Bécsből jelentik: A nemzetgyűlés legközelebbi ülését szerdán tartja meg. Ezen a főbizottság jelentése szerepel, a közoktatásügyi miniszter és a pénzügyminiszter megválasztása ügyében.

— **Pacha püspök Aradra jön.** Október 19-én Aradra érkezik Pacha Agoston timisoarai püspök kormányzó, aki hérmálási körútját végzi. A város vezetősége ma elhatározta, hogy hivatalosan fogadja a főpapot.

— **ÓRIÁSI HUSINSÉG OROSZORSZÁGBAN.** Londonból jelentik: Oroszországban rettenetes husinség van, aminek következtében a lakosság között nyul- és tevehúst fognak szétosztani. Az első ízben klostásra kerülő husszállítmányt husjegvesek között osztják szét és erre a célra 1500 tonna tevehús és 600 tonna nyulhús áll rendelkezésre. Moszkva város vezetősége a főváros hussellátási kvótáját 70 tonnával újból leszállította.

— **A bucuresti-i diákoknak tilos a sapkaviselet.** Bucarestből jelentik: Az egyetem rektorátusa rendeletet adott ki, amelyben december 1-től kezdve megtiltja a bucuresti-i diákoknak a diáksapka viselését. A rektorátus a jövőben valószínűleg kötelező diákielvény viselését fogja elrendelni.

— **Öngyilkosság Aradon.** Ma este rejtélyes öngyilkosság történt a Strada Lahovari 28. számú házban. Denner Ferenc iparos, öngyilkossági szándékból nagymennyiségű aszpirin-oldatot ivott. Az időközben kihívott mentők eszméletlen állapotban beszállították a kórházba, ahol még eddig sem nyerte vissza eszméletét. Ez oknál fogva a betegágyán megjelenő rendőri bizottság nem tudta kihallgatni. Levelet nem hagyott hátra. Tettenek oka valószínűleg szerelmi bánat.

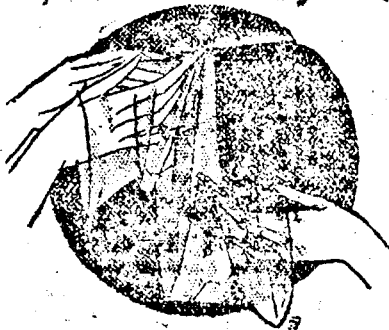
— **Lindbergh Hondurasban.** Miami-ból jelentik: Lindbergh ezredes szikratáviratot küldött Hondurasból, ahol felderítő repülőkörúton volt. Jelentésében közli, hogy Hondurasban egy piramistemplomot és három érdekes, ősrégi romot fedezett.

— **Parlament elé kerül a rosszul sikerült angol óriás-légihajó ügye.** Londonból jelentik: Az R. 101 óriás légihajó próbatúráját ismét elhalasztották. Az angol légügyi kormány kudarca miatt az ellenzék a parlament legközelebbi ülésén interpellációra készül, mintán az építés nagy összegeket emésztett fel és a kísérletek során értékes emberéleteket kockáztattak.

— **Az aradi neolog izraelita templomban** Jom Kipur alkalmával az istentisztelet az előestén 6 órakor, reggel 8 órakor kezdődik.

— **Ma megjelent a „Der Deutsche Rundfunk” legújabb száma,** amely többek között a következő érdekes cikkeket tartalmazza: Drámák a rádióban, A hágai rádió-konferencia, Szocialista rádiónap Frankfurtban, Új ember — új fejlődési lehetőségek, Technikai újítások (tervrajzokkal), Filmpremierek a rádióban és más szenzációs cikkek, valamint érdekes és nívós illusztrációk és a világ összes leadóállomásainak október 12-ikától 19-ikéig terjedő műsora.

A, finom harisnyákat

manapság csak LUX al mossak.

Semmi sem olyan jó, mint a LUX, mert teljesen ártalmatlan a vékony helyekre és alaposan tisztít. Tedd összes értékesmeznivalóidat egy tál meleg Luxoldatba. Ezen krémszerű oldat, ahogy nem árít fehér kezidnek, úgy nem árt a legfinomabb szöveteknek sem. — Nem szabad a LUX-al dörzsölni. — Ismét és ismét nyomkodd a habot keresztül a szöveteken.

LUX — ot nem lehet kapni sehol sem kimerve, hanem csakis eredeti csomagolásban.

Ára mindenütt:
Nagy doboz Lei 30.—
Kis doboz Lei 15.—

— **Eljárást indítanak azok ellen, akik Tukaival azonosították magukat.** Pozsonyból jelentik: Az államügyészség eljárást indított mindazok ellen, akik a lapokban adott nyilatkozatukban Tuka Béla dr. eljárásával azonosították magukat.

Vászon, damaszt, ágyneműre

a legjobb minőségben

RUTTKAY & BOTYE

fehőrnemű kelegye vállalatnál
Arad, megyeházzal szemben.

— **Csatornázzák a ségai Kertész-uccát.** Ma a ségai Kertész-ucca lakói küldöttségben jártak Velcsov Géza dr. helyettes interimár bizottsági elnöknel és a környékbeli lakosság ama kívánságát tolmácsolták, hogy vezessék be az uccába a Shone-csatornát. A helyettes elnök megígérte, hogy kérésüket még a tél beállta előtt teljesíti.

Balthazár Horthy kormányzónál.

A debreceni református püspök nagyjelentőségű audienciája.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítója jelenti telefonon.) Balthazár Dezső tiszántúli református püspök ma kihallgatáson jeient meg Horthy Miklósnál, Magyarország kormányzójánál. A kihallgatás hosszabb ideig tartott. Az audiencia után Balthazár az Ara-

Bámulatba ejtő esipkék, Kell és Krausznál.

— **Hatvanöt százalékos bukás az ősz érettségén Aradon.** Az aradi érettségi vizsgálatok igen szomorú eredménnyel végződtek. Száztizenhárom diák állott az aradi bizottság elé és ebből 18 az írásbeli vizsgán bukott el, míg a szóbelin 48 diák jutott hasonló sorsra. Sikeresen érettségizett 37, megbukott 66, tehát 65 százalék. A temesvári piarista gimnázium 23 növendéke közül átment 8, a temesvári zsidó liceum 8 növendéke közül letette az érettségit 4 és az aradi katolikus gimnázium 20 növendéke közül 16. Az egész érettségi vizsgálatra jellemző, hogy az egyik diáknak egy matematikai kérdésre adott feleletére Joan Lupas egyetemi tanár melegen gratulált, a matematika-tanárnak javaslatára azonban mégis elbuktatták.

— **Öngyilkos bankigazgató.** Kézdivásárhelyről jelentik: Graeff Róbert, a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár igazgatója, ma öngyilkosságot követett el. Tettenek oka ismeretlen.

— **Cusman Nicolai szabadlábra helyezését kérte.** Harmadik napja már, hogy Cusman Nicolai vasuti subinspektor, akit azzal vádolnak, hogy részese volt a Müller-féle vasuti panamának, ismét vizsgálati fogságban van az aradi ügyészségi fogházban. Cusmant néhány héttel ezelőtt 100.000 lej óvadék ellenében a főtárgyalásig szabadlábra helyezték, a temesvári Procuror General azonban utasította az ügyészséget, hogy újra tartóztassák le. A vádtanács is konfirmálta Cusmant, ami ellen most dr. Sarbu Gheorghe a temesvári táblai vádtanácsához felebbezett és kérte Cusmannak óvadék ellenében való szabadlábra helyezését. A táblai vádtanács a jövő héten fog dönteni ebben az ügyben.

Jó könyveket kölcsön venni,
Csakis Kerpelhez kell menni!
(Havi kölcsöndíj 40 vagy 80 Lei.)

— **Hivatalból folytatják az eljárást egy feljelentett aradi vendéglős ellen.** Jelentette néhány héttel ezelőtt az Aradi Közlöny, hogy az ügyészség óvadéksikkasztás miatt bűnvádi eljárást indított Barna Athanasiade aradi vendéglős ellen, aki a nyár eljén a Maros-parti Kongó-éttermet bérelte. Egyik pincérje azonban bűnvádi feljelentést tett ellene, mert a 20.000 lej óvadékot nem fizette neki vissza. Barna közben megegyezett volt alkalmazottjával, akinek az óvadék egy részét már vissza is fizette és a többi visszatérítésének módzataiban is megállapodtak. Ezt bejelentették a vizsgálóbíróknak és kérték a bűnvádi eljárás megszüntetését. Az ügyészség azonban a feljelentés visszavonása dacára, nem vonja vissza vádindítványát és azt hivatalból fenntartja.

di Közlöny budapesti tudósítójának a következőket jelentette ki:

— Hosszabb kihallgatásom során sok mindentől szó volt, részleteket azonban a legnagyobb sajnálatomra nem mondhatok.

Határincidenssé akartak felfújni a csehek egy csempészátmadást

Először a magyar pénzügyőrök támadták meg a cseh vámőröket, azután, a cseh hivatalos jelentés szerint, már csak magyar csempészek. — Valószínű, hogy a csempészek is — csehek voltak.

Prágából jelentik: A cseh hivatalos jelentések szerint az október 8-ikáról 9-ére virradó éjszaka magyar pénzügyőrök átlépték a határt és sortűzet adtak le a cseh vámőrökre.

Az egyik ör meg is sebesült. A közleményel kapcsolatosan hivatalos magyar körök kijelentik, hogy ez az állítás nem felel meg a valóságnak, miután a magyar pénzügyőrök sehol át nem lépték a határt.

Prágából jelentik: A cseh távirati iroda által

a napokban kolportált híreket, egy állítólagos magyar-cseh határincidensről ma teljesen más színben mutatja a cseh hivatalos ügynökség. Ma már az a helyzet, hogy

nem magyar vámőrök, hanem magyar csempészek támadták meg a cseh vámőröket és az sem bizonyos, hogy a csempészek magyarok voltak-e, sőt lehetséges, hogy azok épen csehek voltak. A lefolytatott vizsgálat fogja eldönteni, hogy lesz-e diplomáciai lépés az ügyben.

A Graf Zeppelin a jövő héten elrepül Arad felett.

A léghajó-legénység nem hajlandó résztvenni az északsarki expedícióban és ezért az északsarki utat valószínűleg elmarad. — Lehmann kapitány szerint a Graf Zeppelin legénysége még nem nyilvánított állásfoglalást.

Berlinből jelentik: A Zeppelin-művek vezetősége kérdést intézett a Graf Zeppelin legénységéhez, hogy hajlandók-e önként résztvenni a Graf Zeppelin tavaszra tervezett északi sarki expedíciójában, a legénység a kérdésre egyhangúan kijelentette, hogy ezen az expedíción nem hajlandó résztvenni, mert nem látnak elég biztosítékot a gép konstrukciójában a veszedelemes vállalkozás keresztülvételére. A legénység állásfoglalása következtében a tervezett tavaszi expedíció előrelátásból elmarad, mert tavaszig most már minden elegendő idő más legénység kiképzésére.

Friedrichshafenből jelentik: A Wolff-iroda munkatársa kérdést intézett ebben az ügyben Lehmann kapitányhoz, aki a következőket jelentette ki:

— A léghajó vezetősége ebben az ügyben valóban kérdést intézett a Graf Zeppelin le-

génységéhez, hogy megismerje állásfoglalásukat, mert a személyzetet nem szerződöttük egy olyan utra, mint az északi sarki expedíció lenne. Azonban eddig még a léghajó vezetősége választ nem kapott és így a berlini jelentés korai, mert megelőzi a tényeket. Megértem, — mondotta Lehmann kapitány — hogy viták vannak a személyzet körében. Ha a rendes személyzet nem hajlandó résztvenni az expedíción, akkor természetesen a Graf Zeppelin nem indul el tavasszal északi sarki utra.

Friedrichshafenben emiatt nagy izgalom uralkodik.

A Graf Zeppelin egyébként kedvező idő esetén a jövő héten kedden, vagy szerdán startol bulgáriai útjára. Utközben érinteni fogja Bucurestit is. A léghajó Erdélyen keresztül teszi meg útját és el fog repülni Arad felett is.

Ujabb fordulat a Massaryk-interjú ügyében

Dr. Gratz Gusztáv volt magyar külügyminiszter szerint Benes is magáévá tette a revízió lehetőségét. — Benes kijelentései. — A kisantant is tudott Csehszlovákia szándékáról. — Bratiansku állásfoglalása.

Budapestről jelentik: Az ismeretes Massaryk interjú körül újabb szenzációs fordulat következett be. Most Gratz Gusztáv ur. volt külügyminiszter a Magyar Külpolitika című hetilapjában számol be a nyilatkozatról. Cikkében szenzációs adatokat közöl, amelyekben bizonyítja, hogy a cseh kormány ismerte Massaryk kijelentéseit

és Benes is magáévá tette a revízió lehetőségének gondolatát.

Gratz Gusztáv hosszú cikke leszögezi Benesnek azokat a kijelentéseit, amelyek szerint Csehszlovákia nem fejt ki ellenállást, ha a békes megállapodással barátságos uton a békeszerződés megváltoztatásáról lenne szó. Gratz szerint Benes a következőket jelentette ki:

— Sohasem állítottam, hogy a békeszerződések tökéletesek, de másképp eze-

ket nem lehet módosítani, mint mindazoknak hozzájárulásával, akiket a kérdés intézményesen érint.

Gratz szerint Csehszlovákia hajlandóságát a kisantant másik két állama is ismerte. Gratz Gusztávnak egy előkelő jogoszláv államférfi kijelentette, hogy ismeri Csehszlovákia hajlandóságát és ismerték azt a román politikai körök is, ahol azonban a Bratiansku-kormány élesen szembehelyezkedett azzal. Bratiansku kijelentette neki, hogy ismeri Csehszlovákia hajlandóságát ahhoz, hogy Magyarországgal kiegyezzenek, de Románia ez utra semmi szín alatt nem tér. A cikk végül megállapítja azt, hogy Massaryk revíziós felhívására bizonyos formák között a cseh kormány is hajlandó.

Egy aradi urileány romantikus szerelme

Az érettségizett, szép leány beleszeretett egy többszörösen büntetett betörőbe. — A fodrászlegény megcsalta a rajongó leányt, aki különös bosszút állott. — A furcsa szerelmes párt Resicán letartóztatták.

(Arad, október 11.) Egy romlásba jutott aradi urileány tragikus sorsáról érkezett ma hír Gyulafehérvárról. Czedik Krisztina az aradi gimnáziumban érettségizett kitűnő eredménnyel. A feltűnő szépségű urileányt udvarlók fogták körül, de az egzaltált idegzetű leány visszautasított minden udvarlást és idejét romantikus regények olvasásával töltötte el. Érettségi után sikerült neki állást kapnia egy Arad melletti nagybirtokon, amelynek irodájában mint gépirókiasszony működött. Itt élte hónapokon keresztül eseménytelen életét, amikor egy napon mellé szegődött a szerencsétlen sors. A birtokon az aradi fogház rabjai dolgoztak, közöttük egy Barta Ferenc nevű fodrászlegény, aki több betörésért három esztendőre lett elítélve. A romantikus hajlandósága teremtés megismerkedett a fegyencel és halálosan beleszeretett. Az ismeretség után mindaketten megfogadták, ha a fegyenc kiszabadul, együtt élnek majd becsületes, munkás életet. Elkövetkezett a kiszabadulás híre és a leány Barta Ferenchez költözött. De a megrögzött gonosztevő nem tudta megtagadni önmagát.

Ismét egymásután követte el a betöréseket, elfogták és öt esztendőre ítélték el.

Barta Ferenc a agyenyedi fegyházba került.

Czedik Krisztina elköltözött Nagyenyedre.

Nem tudta szerelmét feleltetni és szinte naponta meglátogatta a rabot. Télt az idő és a rab rövid idővel ezelőtt kiszabadult a fegyházból. A leány

sírva, boldogan várta a fegyház kapujában. Szászsebesre költöztek és egy özvegy asszonynál, akitnek jelentős vagyona volt, szobát béreltek. Ismét elhatározták, hogy ezentúl becsületes életet fognak élni. A leány egy ízben kiment a városba, hogy állást keressen magának és amikor visszatért, kétségtelenül meggyőződött, hogy

barátja viszonyt folytat lakásadónőjével. A szerencsétlen leány nem szólt egy szót sem, de bosszura határozta magát. Az asszony a napokban elutazott és

Czedik Krisztina felbujtotta szerelmesét, hogy rabolja ki a lakást.

A gyenge erkölcsi alapon álló embert könnyen rá lehetett venni a büntényre, sőt örült, hogy barátja is „megértő.”

A rablás megtörtént és az asszonytól kétszáz ezer lej értékű holmit loptak el. A fiatal pár megszökött és a leány egy cédulát hagyott a kirabolt lakásban, amelyben ez állott:

„Elvetted szerelmeimet, cserében vagyonodat viszem el.”

Hotel Esplanade

Telefon 326-12, 377-6, 377-35.

Bakarest, I., B-dul Academiei 8. sz.

A város központjának legkiválóbb helyén.

Szájci mint a szorított vaszáló.

Elsőrangú ház. — Lift. — Villamos fényjelzés. — Telefon a szobában. — Központi fűtés. — Fürdővel ellátott lakosztályok. — Meleg és hideg víz a nap minden szakában. — Safer.

Az özvegy asszony hazaérkezett és azonnal feljelentést tett lakói ellen a rendőrségen.

A megszökött bűnösöket Resicán sikerült letartóztatni és elszállították őket Gyulafehérvárra.

A leány kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy aradi uricsalád gyermeke, érettségizett és azért bujtotta fel szerelmét, hogy megbosszulja magát az özvegyasszonyon.

Panaitecu ur cáfolatot kér

Velcsov Géza dr., Aradváros h. vezetője és Moga Romul dr. rendőrkezes nyilatkozata a szerzői jogdíjak és Panaitecu ügyében.

(Arad, október 11.) A mai napon levél érkezett be szerkesztőségünkbe, Petre Panaitecu aláírással. Ebben Panaitecu ur arra szólít fel bennünket, hogy huszonnégy órán belül cáfoljuk meg azon híreinket, amely szerint ő már nincsen a Szerzők Szövetsége alkalmazásában és nem áll jogában szerzői jogdíjakat felvenni. A közlés megtagadása esetén — folytatja — kénytelen leszek az ügyészségnél megfelelő eljárást folyamatba tenni önök ellen.

Erre a levélre külön nem reflektálunk. Amit meg akartunk írni, megírtuk és nincsen értelmé a szószaporításnak. Feleletül csupán két hivatalos személyiség nyilatkozatát közöljük és ebben megtalálja Panaitecu ur a választ levelére.

Dr. Velcsov Géza, Aradváros interimár bizottságának helyettes elnöke:

— Az Aradi Közlöny cikke szóról-szóra megfelel a valóságnak.

A Szerzők Szövetségének megbízottja, egy ügyvéd Aradon járt és hivatalosan bejelentette nekem, mint a város képviselőjének, hogy Panaitecu urat — akit egyébként nem ismerek — elbocsájtotta a szövetség állásából, mert számos panasz merült fel ellene.

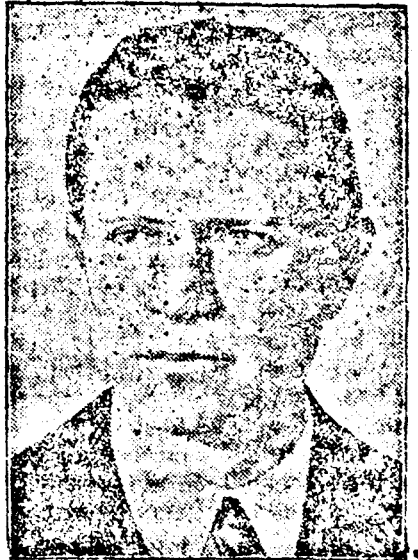
A szövetség most megfelelő intelligenciával rendelkező embert keres, akit megbizna képviselővel. Egyben memorandumot nyújtott be a városhoz, amelyben a szerzői jogdíjak kérdését precizizozza. Miután a város vezetősége feltétlenül tudni akarja, mi a tulajdonképeni helyzet, még a holnap nap folyamán levelet intézünk a szövetséghez és felvilágosítást kérünk: mi történt tulajdonképen.

Moga Romul dr., Aradváros és Aradmegye rendőrkezes:

— A rendőrség — amióta az én vezetésem alatt áll — sohasem adott hatósági segédletet Panaitecunak.

Tudomásom van arról, hogy ő volt a szövetség megbízottja, de szabadságom alatt arról is hallottam, hogy a timisoarai fiók megbízottja Aradon járt és lépéseket tett Panaitecu ellen.

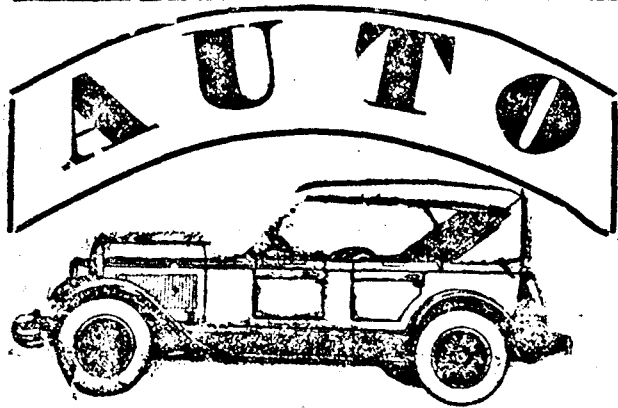
A nyilatkozatokhoz nincs hozzáfűzni valónk. (m. r.)

TAUSEND, AZ EZERMESTER.

Franz Tausendet, akit, nevével szőjdtéket csinálva, elneveztek „Tausend“-Künstlernek, ezermesternek, tavasszal család gyanúja miatt letartóztatták eppani kastélyában Tirolban. Azóta vizsgálati fogságban van. A napokban a müncheni pénzverdében a legszigorúbb ellenőrzés mellett bemutatva eljárását, mellyel aranyat állított elő. Sikerült is neki tiszta aranyat készíteni. Azt hiszik azonban, hogy az összes elővigyázati rendszabályok ellenére sikerült Tausendnek egy ellenőrizhetetlen családát alkalmazni és így állította elő az aranyat.

HIRJANOK és MACHSOROK
SANDOR FERENC-nél, megyeházzal szembe.

Emeletes autóországot.

Az amerikai utépítés legújabb érdekessége.

Londonból jelentik: Detroit és Pontiac között egy huszonhat mérföld hosszú villamosvasutvonalat terveznek százmillió dollár költséggel, melynek vágányai felett egy kizárólag autógyorsforgalomra szolgáló magasvasutat fognak építeni. Maga a vasuti vonal négyvágányú lesz és Detroitban egy hatalmas nyolcemeletes pályaudvarban fog végződni, melynek építési költségeit három millió dollárra becsülik és melybe a vonatok egy földalatti alaguton át fognak befutni.

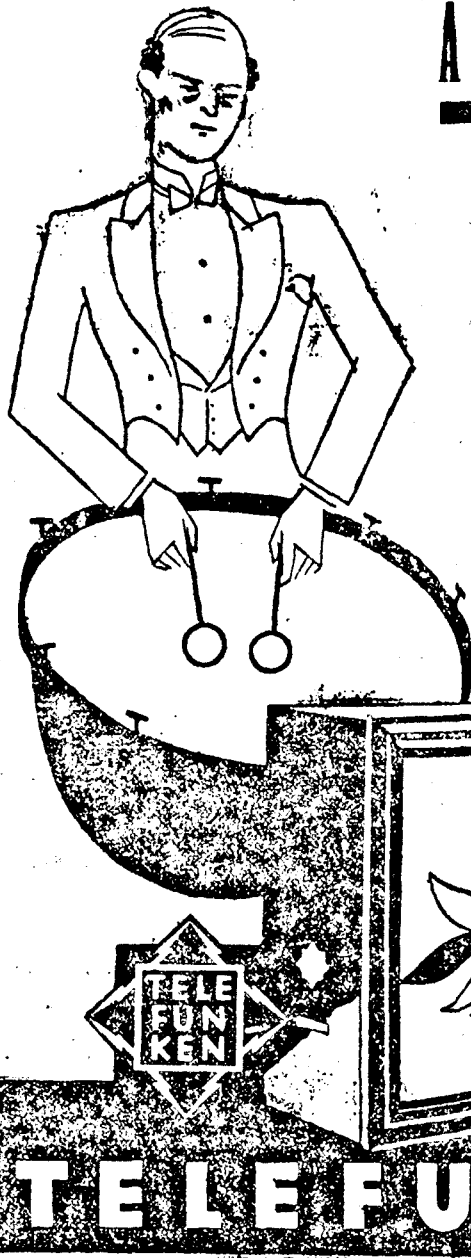
Az autó-magasvasut negyven láb széles lesz és négyszeres forgalmat fog lehetővé tenni, a két belső sor a leggyorsabb és a külsők kevésbé gyors autók számára. Szó van arról is, hogy egy autobusz-gyorsforgalmat rendeznek be rajta. Az utat szakaszokra fogják osztani és a használatért fizetendő díj a megtelt szakaszhoz fog igazodni. Fontos csomópontoknál lejtők fognak az uccai színvonalra vezetni és ezeken a pontokon óriási garázsokat építenek, hogy az utasok ott tartsák autójukat.

Az óriásgarázs. Egy amerikai folyóirat közli az eddig legtökéletesebb garázsépítés leírását. Az óriásgarázs ellipszis formájú épület, melynek közepén csigavonalú feljáró visz az emeletekhez. Az épülethez 500 automobil garázsírozható. Az óriásgarázsban biztosítva van az autók mozgásának gyorsasága s ugyan akkor az üzem gazdaságossága is. Magában az épületben az autók akkora sebességgel közlekedhetnek, hogy az egész épületet egy félóra alatt meg lehet tölteni, vagy ki lehet üríteni.

Az autobusz fejlődése Londonban. Az angol fővárosban szédítő mértékben fejlődik az autobilizmus. Amíg 1921-ben London területén 131.541 sofőrendélyt adtak ki, addig 1927-ben már 393.201 engedély került kiosztásra. Amíg a vasutak a helyi forgalomban 1927 folyamán 886 millió jegyet, a villamosok 1009 milliót, az autobuszok 3717 milliót adtak el. Ez is fényesen bizonyítja, milyen hatalmasan halad Londonban a közlekedés motorizálása. 1918-ban még csak 2609 millió jegyet adtak ki, úgy, hogy az autobuszt igénybevevők száma tíz év alatt kerek egymillióra emelkedett.

A berlini automobilforgalom. Az utolsó esztendőben Berlinben a gépjárművek száma, mint a Városi Szemlében olvassuk, 63.510-ről 83.134-re szökött fel, vagyis egy év alatt 19.624-el, körülbelül tehát 30 százalékkal emelkedett. A hatóságok nem kevesebb mint 53.971 engedélykérvényt iktattak be, kiállítottak 30.535 új engedélyt, megvontak 17.108-at. Az újonnan engedélyezett gépjárművek közül 10.838 külföldi gyártmány volt, ezeket túlnyomórészt (5480) Amerika szállította; Ausztria 434-et, Olaszország 672-öt, Franciaország 564-et, Anglia 10-et, Svájc egyet, Spanyolország 15-öt szállított. A hatóságok 1928-ban 42.135 esetben foganatosítottak büntető intézkedést a gépjárművezetőkkel szemben. Berlin erősen fejlődött autóforgalma mellett is még mindig messze elmarad a többi világváros mögött, így Newyorkban 676.716, Londonban 143.020 és Párisban 103.307 gépjármű volt 1928-ban forgalomban.

Korszerű újítás a sebességváltóműben. Érdekes és rendkívül nagyfontosságú szabadalom szerint gyártja az egyik legnagyobb amerikai autógyár nagyobb típusú luxuskocsijait. Az autó sebességváltójának városi használatban, vagy emelkedéseknél való átkapcsolása a vezetőnek mindig sok munkát és nehéz-

A legrégibb tapasztalat — a legmodernebb szerkezet!

séget okoz, amellyel, hogy a folytonos kupplungozás a kupplungot és a gép egyéb átviteli szerkezetét alaposan megviseli. Hogy ez megszüntethető legyen, az említett amerikai gyár új típusainál a direkt-tengelyre építi a kocsit III. és IV. előre-sebességet, olyképen, hogy az át- és visszakapcsolás kupplungozás nélkül

teljesen zajtalanul, bármely sebességnél eszközölhető. Ennek nagy előnye, hogy a III. sebességgel, mely szintén a direkt-tengelyen van, minden utat direktsebességgel abszolválhatunk, e mellett a motort tehermentesítjük, tehát üzemanyagban és a kocsi élettartamában jelentős megtakarítást érhetünk el.

Nagyarányu sikkasztás a szentannai postán

A hivatalból eltűnt mintegy 300.000 lej értékű bélyeg. — Letartóztatták az egyik tisztviselőt, akit a sikkasztással gyanúsítanak.

(Arad, október 11.) A szentannai csendőrség ma távirati jelentést tett az aradi ügyészségnek, amelyben közölte, hogy néhány nappal ezelőtt a postahivatalról eltűnt 303.000 lej értékű postabélyeg. A postamester, amikor a nagyarányú bélyeglopást felfedezte, azonnal jelentést tett a csendőrségnek, ahol megindították a nyomozást. A gyanú azonnal Sándor Miklós postai alkalmazottra terelődött, akit előállították a csendőrsőrsön és megkezdték kihallgatását. Sándor tagadta, hogy ő lopta volna el a bélyegeket, a nyomozás során azonban igen nyilvánvalóan terhelő bizonyítékok merül-

tek fel ellene, amelynek alapján a csendőrség letartóztattá.

A csendőrség vezetője ma táviratilag kérte az ügyészséget, hogy járuljon hozzá, hogy Sándort még 48 óráig a szentannai csendőrségben tartsák, mert a további vizsgálat ezt elengedhetetlenül szükségessé teszi. Az ügyészség hozzájárult a csendőrség kéréséhez és így a postalopással gyanúsított Sándor még két napig a szentannai csendőrségben marad és csak azután kísérik be Aradra az ügyészséghez.

A városi tisztviselők pere Aradvárosa ellen.

November 5-én tárgyalja az érdekes ügyet a temesvári tábla.

(Arad, október 11.) Ma egy november 5-ére szóló idézés érkezett a temesvári táblától Aradváros vezetőségéhez. Az idézés a városi tisztviselők perének ügyében érkezett. Mint ismeretes, a városi tisztviselők, akiknek előléptetését a belügyminiszterium annakidején nem hagyta jóvá, pert indítottak a város ellen azon a címen, hogy a tisztviselőkről szóló szabályzat értelmében az előléptetés jár nekik és a miniszterium határozata folytán megrövidültek. A tábla most november 5-én

tárgyalja az ügyet. A tárgyalásra a város megbízásából dr. Nedelcu Miklós városi főügyész utazik.

A városi tisztviselők reménykedve várják a tábla állásfoglalását, annál is inkább, mert már volt precedens, amikor a megyei tisztviselőknél a bíróság megítélte azok követelését. Így bizonyos, hogy a tábla a városi tisztviselők követelése tekintetében is arra az álláspontra helyezkedik, hogy követelésük jogos. Amennyiben a tisztviselők megnyerik a pert, a városnak a 3 és fél—4 millió lejt kitevő különbözetet már az idei költségvetésbe be kell vennie.

A szerkesztésért kizárólagosan
SÁGÓ HENRIK
felel

A mély hang teszi kellemessé a zenét!

A világhírű Arcophon hangterjedelme 7½ oktáv: azért hallja az „Arcophon“-nál az emberi hangot éppen olyan tisztán, mint minden egyes hangszer jellegzetes hangszínezetét.

Minden rádióüzletben kapható!

A kedvelt néphangszóró

az

„ARCOPHON 4“

IPAROS OTTHON. Vasárnap, 13-án este 9 órakor nagy műsoros estély.

Elsőrendű magánzámok, énekek, táncok. **Bajnok Anikó** 6 éves zongoraművész nő fellépésével. Szinre kerül:

Ringlispiel. Fészerében: **Anyos Blanka** Műsor után tánc.

Beszélgetés egy mezitlábos „tüzérkapitánnyal“

Justh János tatar-zsidó feleséggel és négy gyermekkel jött haza orosz fogságból és az aradi állomáson savaros elbárást tartott munkatársunknak az ő regényes és kalandos életéről.

(Arad, október 11.) Ma délután érdekes menet tünt fel az aradi állomáson. Elhanyagolt külsejű, mezitlábos, szakállas férfi haladt a kijárat felé, hátán sápadt, csenevész leányka és mellette hasonlóan sápadt, megviselt asszony, karján kisgyermekkel. Mellettük még két kicsiny gyermek szaládgált vigan. A különös csoport feltűnt az egyik vasúti tisztviselőnek, ki megkérdezte tőle, kicsoda és honnan jön.

— Justh János tüzérkapitány vagyok, a ki most jöttem Oroszországból. Dettára megyek, mert odaváló vagyok.

Az Oroszországból jöttél, akiről egyáltalán nem vehető észre, hogy katonatiszt volt. Hamarosan nagy csoport vette körül és a kérdézőkódésekre Justh János szaporán felelt.

— A nagyváradi 19-es Vilmos-tüzéreknél szolgálatot kapitányi rangban. A háború kitörésekor mindjárt az orosz frontra mentem és 1914. augusztus 27-én a homonnai-lisztkai ütközetben foglyul estem. Velem együtt fogságba esett gróf Harman's főhadnagy, Steinberger foglyivásárhelyi birtokos, tartalékos főhadnagy, Rosenberger tartalékos hadnagy és még sokan a tiszték sorából. Az oroszok Kiewbe vittek bennünket. Itt körházba kerültem, mert a karomon és a bordámnál kardszurás ért, ezenkívül pedig fejtűést kaptam. Amikor felgyógyultam, Petrogradba majd Vladivosztokba vittek, hol 40.000 emberből álló foglyotábor állott. Miután több nyelvet tudtam, itt, mint tolmácsot használtak fel és nemsokára teljesen szabadon járkáltam. A forradalom kiszabadított bennünket a foglyotáborból. Ruffoldski Csobosba kerültem, hol megismerkedtem mostani feleségemmel, aki tatar származású. Apja egyébként zsidó volt. Ottani nevén Maria Josefina Kin. 1926-ban honvágyat éreztem és elhatároztam, hogy hazajövök. Ideiglenesen otthagytam az asszonyt és Romániába jöttem, majd Dettára mentem vissza. Dettán hivatalos igazolásokat kaptam, amelyek lehetővé tették, hogy visszamenjek Oroszországra, a feleségemet hazahozni. S elhoztam magammal.

— Hol tanulta az asztalosságot? Oroszországban?

— Nem. Ipariskolát végeztem.

Az első furcsaság. Ipariskolából az aktív tiszt karrierig. De nézzük tovább.

— És mit csinált Oroszországban?

— Ott nagy ur voltam. Egy község bírása.

— Miért jött akkor vissza?

— Honvágyat éreztem. Mindenáron hazakartam kerülni.

Justh János németre fordítja át a beszédet, látszik, hogy nehezen beszél magyarul. Kérésére egy közeli vendéglőbe megyünk, a hol pálinkát kér. Csak akkor folytatja a regényes történetét, amikor előtte áll az egy deci szilva.

— Justh Gyula rokona vagyok — morgogja. — Unokatestvérem volt. Ismerte Justh Gyulát?

Az ügy mindig érdekesebb lesz. Justh Gyula rokona? Igazoló irást kérünk tőle. Szakadozott papirdarabot vesz ki, amelyben egy mádalfalvai tisztviselő igazolja, hogy Justh János aktív tüzérkapitány volt és felkéri a Magyar Pártot, támogassa útjában.

— Milyen vallású? — kérdezzük hirtelen.

— Embor vagyok, — szól a válasz — a vallásom nem fontos. — Majd egy pillanatnyi gondolkodás után így szól: — Különben is Trockij, aki nagy ember, zsidó. A zsidók tartják kezükben a világot.

— Regényt akarok írni nagy élményeimről — folytatja minden átmenet nélkül. — Nagyon érdekes regényt fogok írni — ismétli, reszkető kézzel szájaához emelve a pálinkás tipegőt. Egy pillanatra leteszi az asztalra az üveget, mire a mellette ülő henteszdős kis-

leánya mohón elfkapja és boldog arccal húz egyet belőle.

Justh János aki nem rendelkezik más igazolvánnyal, mint egy magánlevéllel, folytatja elbeszélését. Valahogyan egészen valószínűt-

lenül hangzik az egész. Itelmi előre nem lehet, de mesészerű, amit előad, telve valószínűtlenségekkel. Ha igaz, hogy valaha tüzérkapitány volt, nagyon megváltozott a tizenöt év alatt. Justh János pár pillanat alatt végzett a deci pálinkával és folytatja útját Detta felé, a hol — kijelentése szerint — egy rokona él. S körülötte baktak négy csizmás kis lény és mindegyiknek arca sok-sok nékülözésről, sok keserűségről tesz tanúbizonyságot.

KÖZGAZDASÁG.

Rövidesen elkészül az új kereskedelmi törvény

A váltónak és a csekknek executiv ereje lesz.

Bucurestiből jelentik: Junian igazságügyminiszter rövidesen elkészül az új kereskedelmi törvény tervezetével. A törvény egy része, amely a váltó- és csekkforgalom-

mal foglalkozik, érdekes rendelkezést tartalmaz. Eszerint az 1920-as nemzetközi egyezmény értelmében úgy a váltónak, mint a csekknek executiv ereje lesz.

— **Megvásárolták a Bodencreditanstalt palotáját.** Bécsből jelentik: Az osztrák közgazdasági élet érdeklődésének központjában ma is a Bodencreditanstaltnak meglepétszerű összeomlása áll. A fúzió alapján azonban már sikerült megszabadulni egy nagy gondtól: az összeomlott pénzügyi hatalmas palotáját Bécs város központi takarékpénztára megvásárolta öt millió schillingért, ami a mi pénzünkben mintegy 120 millió lejték felel meg.

— **A Rippner és Benkő-cég 50 százalékos ajánlott fel hitelezőinek.** Néhány nappal ezelőtt jelentette az Aradi Közlöny, hogy a javulni nem akaró gazdasági helyzet súlyos válságba sodorta a Rippner és Benkő aradi céget, melynek tulajdonosai kénytelenek voltak a napokban fizetéseiket beszüntetni. A Fischer Eliz-palotában lévő üzlet tulajdonosai törekvő, szorgalmas kereskedőemberek, kik minden erejükkel meg akartak birkózni a nehézségekkel, de a rossz inkasszó-viszonyok miatt, a válságot nem lehetett elkerülni. A cég megbizottja ma beadvánnyal fordult az aradi törvényszékhez és kérte a kényszer-egyezségi eljárás megindítását és hitelezőinek 50 százalékos ajánlott fel. A törvényszék tizenöt napon belül fog a kérelem felett dönteni.

— **Terménypiac.** (Gárdos & Bornstein-cég jelentése.) A mai hetipiacon óriási tengerihozatal volt, ami a tengeriárak újabb gyengülését vont maga után. Buzában csekély kínálat és valamivel magasabb ár tapasztalható. Árak: Buza 530, árpa 320—340, zab 320—340, tengeri 300—320 lej.

— **Piaci árak.** Burgonya 3—4 lej, zöldbab 12—15 lej, tehénturó 12 lej, juhturó 48 lej, vaj 100—120 lej, alma 4—8 lej, körte 5 lej, szilva 7—8 lej, szőlő 7—10 lej, barack 17—20 lej kilogrammonként, tojás 2.40—2.50 darabja, tejfel 37—40 lej, tej 7—8 lej literje. A baromtipiac árai: sovány liba 320—330 lej, sovány

kacsa 120—140 lej, tyúk 130—140 lej, csirke 50—80 lej párja, kövér liba 660—700 lej, kövér kacsa 280—300 lej darabja.

Amanullah visszahívják Afganisztán trónjára.

Nadir kán csapatai Kabulban. — Habibullah elmenekült.

Londonból jelentik: Nadir kán hivatalos lapja, az Isla szerint a kán csapatai vasárnap bevonultak Kabulba, Habibullah ismeretlen helyre menekült. Hír szerint

Amanullah hamarosan visszahívják Afganisztán trónjára.

Egy újságíró megkérdezte Amanulláff, mit szól az eseményekhez. Az exuralkodó kijelentette, hogy boldog, hogy a trónbitorlót elkergették és megszabadították a kalandortól az országot. Kijelentette, hogy ő csak országának és népének javát akarja, ezért örül Nadir kán győzelmének, mert véleménye szerint a kán rendet teremt az országban.

Borzalmas hármagyilkosság Buzában

Az unoka rémtette.

Buzából jelentik: A Strada Tomeida uccában a járőkelők ma délelőtt egy házból gyors egymásután elhangzott revolverlövésekre lettek figyelmesek. Először nem mertek behatolni a házba, mert attól félték, hogy ott egy örült ember garázdálkodásáról van szó. Jóval később két fiatalember, mégis behatolt a ház egyik lakásába, ahol a háztulajdonosnőt, Luci Luzettit, anyját és apját véreben fetregve, súlyosan sebesülten találták. Csak az anyában volt annyi élet, hogy néhány szóval elmondta, hogy a merényletet unokája, Luigi Luzetti követte el ellenük. A részletekről azonban egyiket sem lehetett kihallgatni, a merénylet pedig elmenekült úgy, hogy semmit sem lehetett megtudni arról, mi volt az oka a fiatal ember vérengzésének.

Elliogták a szegedi pengőhamisítót

Szegedről jelentik: Már régebb idő óta észrevették, hogy a városban sok hamis egypengős van forgalomban. A pénzhamisítók előkerítésére dr. Papp Menyhárt rendőrkapitány vezette be a nyomozást, amelyben legutóbb váratlan fordulat állott be. A rendőrségen jelentkezett ugyanis Vajna Ede somogytelepi lakos, aki kijelentette, hogy ötven pengő jutalom ellenében hajlandó nyomonvezetni a rendőrséget.

A rendőrkapitány a saját zsebéből azonnal 15 pengőt előlegezett Vajnának, aki mellé két detektívet adott. Vajna a detektívekkel különböző külvárosi kocsmákban járt, míg végre egy garniszállóban megtalálták az egypengősök hamisítóját Csóthy József somogytelepi kovácsmester személyében, aki beismerő vallomást tett. A Csóthynál tartott házkutatás alkalmával megtalálták a kliséket és a hamisításhoz szükséges összes eszközöket.

Szőrmebunda,
télikabát,
szövet- és selyemruha
feltűnő olcsó árakban a
VICTORIA
női confection divatházban
Arad, a Dáciával szemben.

